

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

з

економічної теорії

на тему:

«Структура ВВП: зв'язок з економічною динамікою»

Студентки 2-го курсу ЕУП-21 групи

Гонти Т.С.

Науковий керівник:

доц..к.е.н Чирак І.М.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль- 2017

План

Вступ

1. Теоретичні основи розрахунку показника ВВП.
2. Аналіз структури та динаміки ВВП України.
4. Механізм покращення динаміки ВВП України як основного показника макроекономічного розвитку країни.

Висновки

Список використаної літератури

Зміст	
Вступ	4
Розділ I. Теоретичні основи розрахунку показника ВВП	6
Розділ II. Аналіз структури та динаміки ВВП України.	10
Розділ III. Механізм покращення динаміки ВВП України як основного показника макроекономічного розвитку країни.....	15
Висновки	20
Список використаної літератури.....	23

Вступ

Актуальність теми. У зв'язку з переходом до ринкової економіки України необхідно реконструювати національну статистику, запровадити систему показників та показників, адаптованих до опису ринкової економіки. Це також стосується таких макроекономічних показників, які призначені для опису основних результатів та пропорцій економічного розвитку. Разом з входом України до Міжнародного валютного фонду (МВФ) і до Міжнародного банку реконструкції й розвитку (МБРР) виникла необхідність застосовувати в національній статистиці системи національних рахунків (далі, – СНР), які застосовується в більшості країнах світу[4, С. 95-96]. Одним із ключових елементів СНС є валовий внутрішній продукт, який відображає соціальний та економічний розвиток громади. Дослідження й прогнозування ВВП на різноманітних стадіях економічного обороту є загальнообов'язковим для умов перехідної економіки, коли методичне забезпечення не достатньо вивчене, а сам досвід прогнозних розрахунків, який набутий у країн з ринковими розвиненими економіками, не може бути застосований для України через неадекватні обставини розвитку економіки. Разом з тим науковоаргументований прогноз, який застосовується до виробництва ВВП дозволяє оцінити та проаналізувати наслідки реалізації економічної політики держави. Також важливу значимість набуває можливість дослідити наслідки державної економічної політики, яка реалізується у різних секторах економіки, які нерівно впливають на підсумки економічної політики й економічне зростання.

Для оцінки стану економіки України за роки її незалежності доцільно проаналізувати динаміку таких показників, як реальний ВВП, рівень безробіття, експорт, імпорт, доходи та видатки бюджету, рівень мінімальної, середньої зарплати та прожиткового мінімуму тощо.

Таким чином, практична значимість вище наведених проблем і об'єктивна необхідність дослідження аналізу динаміки ВВП в Україні зумовили актуальність теми дослідження курсової роботи, мету й завдання, предмет та об'єкт дослідження.

Об'єктом дослідження виступає ВВП як індикатор економічного добробуту.

Предметом є дослідження взаємозв'язку між ВВП та економічною динамікою (на прикладі України).

Метою дослідження є аналіз динаміки та складу валового внутрішнього продукту України.

Дана мета передбачає вирішення таких важливих завдань, зокрема:

- розгляд теоретичних основ розрахунку показника ВВП;
- визначення доцільність використання ВВП в якості інструмента міжнародних порівнянь рівня розвитку країн;
- простеження взаємозв'язку структури ВВП із його економічною динамікою;
- виокремлення альтернативних індикаторів добробуту економічних систем.

Структура дослідження. Курсова робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаної літератури. Список використаних джерел включає 19 найменувань.

Розділ I. Теоретичні основи розрахунку показника ВВП

Перехід статистики України на принципи СНР розпочато з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. №727 «Про впровадження системи національних рахунків». Проект СНР з методології СНР в Україні був прийнятий Комісією Європейських Співтовариств, Міжнародним валютним фондом, Організацією економічного співробітництва та розвитку, Організацією Об'єднаних Націй та Світовим банком у 1993 році. СНС також має відповідати вимогам Європейської національної та регіональної системи бухгалтерського обліку, прийнятим у 1995 році.

Первинним показником в обчисленні макроекономічних показників є валовий внутрішній продукт. ВВП — головний індикатор економічного розвитку і найповніший показник сумарного обсягу виробництва товарів та послуг за певний період. В Україні розрахунки ВВП здійснюють лише з середини 90-х із переходом від статистики Балансу народного господарства до прийнятої в усьому світі СНР [11].

Валовий внутрішній продукт – є одним із важливих макроекономічних показників системи національних рахунків, він являє собою вартість кінцевих товарів і послуг, які вироблені в межах території певної країни за певний період національними та іноземними ресурсами (резидентами і нерезидентами).

Застосовують такі способи обчислення величини ВВП:

- 1) ВВП обчислюють як суму доданих вартостей (виробничий метод). У створенні ВВП бере участь сектор державного управління, отже, звідси слідує, що ВВП можна обчислити як суму валових доданих вартостей додати чисті податки. А чисті податки дорівнюють різниці між податками та субсидіями на продукти і імпорт.
- 2) Величини ВВП обчислюється сума первинних доходів макроекономічних суб'єктів (розподільчий метод). За спрощеним

виглядом формула розрахунку ВВП розподільчим методом має вигляд:

$$\text{ВВП} = W + P + iч + R + Tнч + A, \quad (1)$$

де W – заробітна плата, P – прибуток корпорацій і підприємств, $iч$ – чистий процент, R – рентна плата, $Tнч$ – непрямий чистий податок на бізнес, A – амортизація капіталу.

- 3) Метод обчислення ВВП за потоком витрати (кінцевого використання). Базується на тому, що вартість виробленого продукту рівна вартості реалізованого продукту. За цим методом ВВП розраховують за такою формулою:

$$\text{ВВП} = C + Iв + G + NE, \quad (2)$$

де C – споживчі витрати, $Iв$ – валові приватні інвестиційні витрати, G – державні витрати на закупівлю продуктів та послуг, NE – чистий експорт. [2, С. 25]

Особливістю розподільного методу розрахунку ВВП є те, що один з його макрокомпонентів (валовий прибуток чи валові змішані доходи) являє собою балансує статтю обчислення створення доходів та розраховується сальдовим шляхом, інакше кажучи як різниця між валовим внутрішнім продуктом і другими макрокомпонентами первинних доходів (оплата за працю та чисті податки з виробництва і імпорт). Отже, порівняно з іншими методами він має підлеглий характер.

Із вище наведених методів обчислення ВВП найчастіше застосовується виробничий метод і метод кінцевого використання (їх використовують у більшості країнах ЄС). Вибір пояснюється наявністю вірогідної, надійної інформаційної бази [8].

Обсяг ВВП пов'язаний зі зміною обсягів виробництва та цін. Тому вони представляють як номінальний, так і реальний валовий

внутрішній продукт, використовуючи два типи цін: поточні та стабільні ціни.

Номінальний ВВП – це показник загального обсягу виробництва, котрий обчислюється у поточних цінах, тобто у фактичних цінах даного року.

$$\mathbf{ВВПн = \sum p_1 q_1,} \quad \mathbf{(3)}$$

де p_1 – ціни на товари у поточному періоді, q_1 – обсяг виробництва у поточному році.

Реальний ВВП – це показник загального обсягу виробництва, який вираховується в постійних цінах, тобто цінах року, який приймається як базовий.

$$\mathbf{ВВПр = \sum p_0 q_1,} \quad \mathbf{(4)}$$

де p_0 – ціна товарів в базовому періоді, q_1 – обсяг виробництва в поточному році.

Індекс Пааше, котрий розрахований для товарів та послуг, які входять до ВВП країни, називають дефлятором ВВП.

Дефлятор ВВП - відображає зміну цін на інший рік i , отже, індекс цін, який допомагає порівнювати реальний ВВП з номінальним ВВП.

$$\mathbf{Дефлятор ВВП = ВВПн / ВВПр * 100\%,} \quad \mathbf{(5)}$$

де ВВПн – номінальний ВВП, ВВПр – реальний ВВП.

ВВП – головний індикатор економічного розвитку і найбільш повний показник сумарного обсягу виробництва товарів і послуг, що використовується при міжнародних порівняннях розвитку різних країн, вимірюванні національного добробуту суспільства та продуктивності праці. Однак це також має ряд недоліків, оскільки не включає: вартість матеріальних ресурсів, господарську та побутову діяльність, обслуговування фермерів, фінансові операції, перепродаж

товарів, тіньову економіку, якість продукції, контрабанду, нелегальну торгівлю зброєю, якість урбанізації тощо [10, С. 143].

Розділ II. Аналіз структури та динаміки ВВП України.

Індикатор валового внутрішнього продукту описує, як економіка може забезпечити добробут суспільства трьома способами: ефективності розподілу виробництва на продукти проміжного та кінцевого призначення; структури кінцевого попиту (споживання, нагромадження, зовнішньоторговельне сальдо); первинних доходів. ВВП є також основою вимірювання структури виробництва, міжнародних порівнянь якості життя, оцінки дефіциту державного бюджету, грошової емісії та ін. Головною особливістю ВВП є те, що він охоплює вартість тільки тих товарів і послуг, які вироблені на території даної країни. Для аналізу структури ВВП застосовуємо розрахунок за методом кінцевого використання з 2005 р. по 2016 р. (табл 3.1):

Аналіз структури ВВП за методом кінцевого використання за 2005-2016 рр.

Споживчі витрати млн.грн.	%ВВП	Валове нагромадження млн.грн	%ВВП	Експорт товарів і послуг, млн. грн.	%ВВП	Імпорт товарів і послуг, млн. грн	%ВВП	Ном. ВВП млн.грн	Рок и
337879	+76.5	99876	+22.6	227252	+51.5	-223555	-50.6	441452	2005
424060	+77.9	134740	+24.8	253707	+46.6	-269200	-49.5	544153	2006
558581	+77.5	203318	+28.2	323205	+44.8	-364373	-50.6	720731	2007
758902	+80.0	264883	+27.9	444859	+46.9	-520588	-54.9	948056	2008
772826	+84.6	155815	+17.1	423564	+46.4	-438860	-48.0	913345	2009
914230	+84.5	199918	+18.5	549365	+50.7	-580944	-53.7	1082569	2010
1105201	+83.9	282474	+21.5	707953	+53.8	-779028	-59.2	1316600	2011
1269601	+90.1	257335	+18.3	717347	+50.9	-835394	-59.3	1408889	2012
1350220	+92.8	228474	+15.7	681899	+46.9	-805662	-55.4	1454931	2013
149772	+90.0	220968	+14.1	770121	+49.2	-834133	-53.2	1566728	2014
17155636	+87.7	303297	+15.3	1044541	+52.8	-1084016	-54.8	1979458	2015
2018854	+84.7	512830	+21.5	1174625	+49.3	-1323127	-55.5	2383185	2016

За даними Державного комітету статистики України, частка споживчих витрат у ВВП росла з кожним роком до 2005 року, а витрати на споживання зменшувались з 2014 року до 2016 року. Це пов'язано насамперед із кризою в Україні, що пояснюється зростанням цін, появою інфляційних процесів та низькою купівельною спроможністю населення. Частка валового нагромадження основного капіталу у ВВП знизилася до 17,1 % у 2009 р, від 2010 р. до 2016 р. валове нагромадження коливалось в межах 14,1%-21,5%. Згідно з останніми моделями споживання валового внутрішнього продукту України, динаміку співвідношення експорту та імпорту України за останні роки можна побачити на рисунку 3.1.

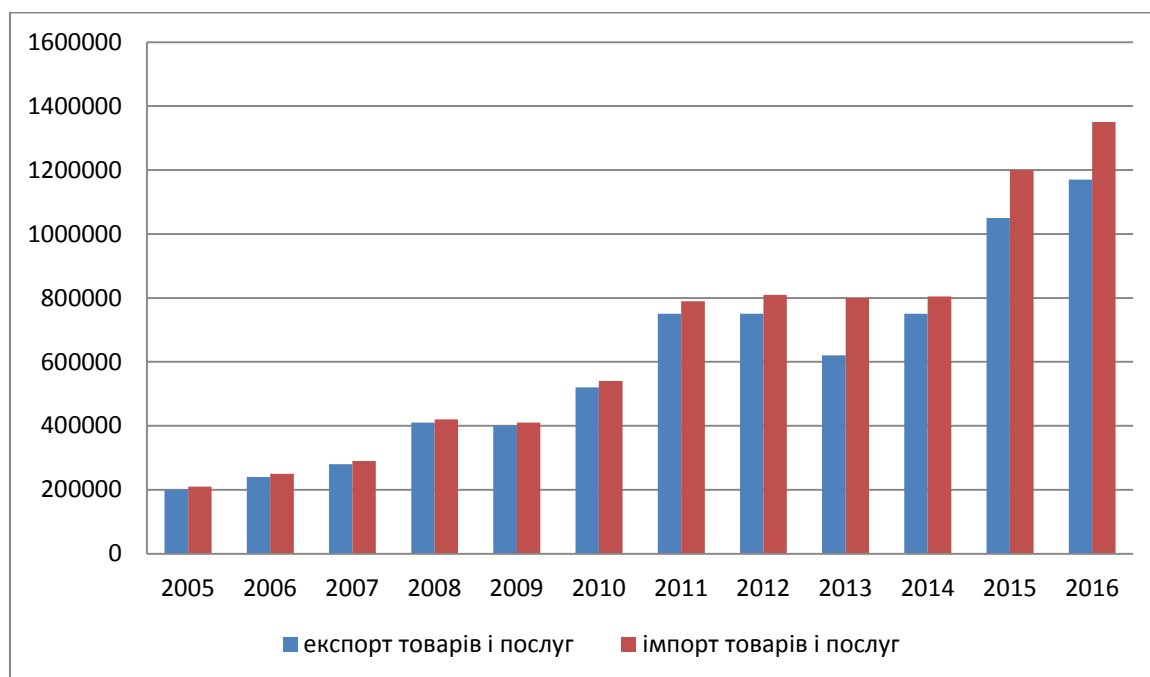

Рисунок 3.1. Динаміка співвідношення експорту та імпорту України за 2005-2016 рр.

Складено автором на основі: [13].

Поряд із зростанням експортно-імпортних операцій, імпорт в Україні в останні роки був набагато більше, ніж експорт, причому різниця між ними складала майже 8 % ВВП. Виходячи з міркувань, що ВВП є загальним кількісним показником економічного зростання, проаналізуємо його динаміку в Україні за 2000-2016 рр. (табл. 3.2.)

Таблиця 3.2

Аналіз динаміки ВВП України за 2001-2016 рр.

Роки	ВВП млн.грн	ВВП на душу населення млн..грн	Темпи зростання , %
2001	211175	4340	-
2002	234138	4855	9,17
2003	277355	5801	18,46
2004	357544	7535	28,91
2005	457325	9709	27,91
2006	565018	12076	23,55
2007	751106	16150	32,93
2008	990819	21419	31,91
2009	947042	20564	-4,42
2010	1120585	24449	18,32
2011	1349178	29519	20,4
2012	1459096	32002	8,14
2013	1522657	33473	4,36
2014	1586915	36904	4,22
2015	1988544	46413	25,31
2016	2383182	55854	19,85

Аналіз темпу зростання ВВП України протягом 2001-2016 рр. свідчить про його мінливий характер: з 2002 р. темп зростання збільшився з 9,17% до 28,91% у 2004 р.. Причиною такого зростання є послідовні та масштабні економічні реформи, що здійснюються державою, що призвело до суттєвого розширення попиту та пропозиції.

2005-2006 рр. характеризуються спадною динамікою ВВП (зменшення темпу зростання з 27,91% до 23,55%), а 2007-2008 рр. – незначне зменшення (з 32,93% до 31,91%). На початок 2008 р. Україна практично відновила свій економічний потенціал, який було втрачено в результаті болісних, але необхідних пострадянських ринкових перетворень.

Також необхідно показати суб'єктивні фактори спаду ВВП у цей період: вважаємо, що з перших днів здобуття незалежності у нашій країні не відбувалося достатньої генерації нових виробничих потужностей, кошти, які спрямовувалися на розробку і запровадження новітніх технологій, інновацій у промисловості й сільському господарстві, використовувалися нераціонально, обсяг фінансування не відповідав нагальним потребам, а наукові розробки розглядалися (і така тенденція зберігається і сьогодні) як неефективно затратні статті бюджетного кошторису. Крім того, зростання торгового балансу та низький платіжний баланс, високий рівень споживання та низька інвестиційна активність, а також інші фактори, мають синергічний вплив у світовій фінансовій кризі, що прийшла в Україну у 2008 р. та вразила нашу державу сильніше, ніж деякі інші країни світу.[9]

Обов'язковою умовою при аналізі динаміки ВВП є корегування на показник інфляції, яка збільшує номінальну вартість ВВП та водночас зменшує його реальну вартість (рис. 3.2.).

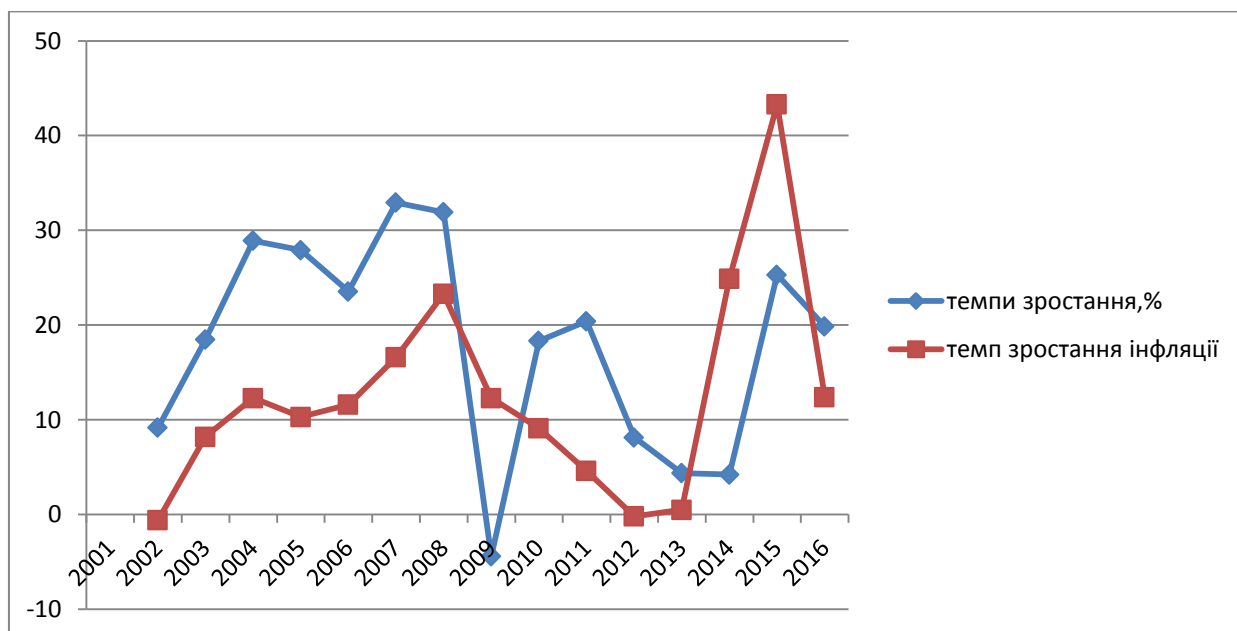

Рисунок 3.2. Динаміка темпу зростання ВВП та темпу зростання інфляції за 2001 -2016 рр.

Складено автором на основі: [6].

Отже, у 2004 р. при зростанні ВВП на 28,91% одночасно рівень інфляції збільшився на 12,3%; у 2007 р. при зростанні ВВП на 32,93% рівень інфляції збільшився на 16,6%; максимальний темп зростання інфляції за досліджуваний період був у 2015 р. – 43,3% (найвищий темп зростання інфляції за останні 20 років). Тільки у 2002 р. і у 2012 р. на фоні зростання ВВП України рівень інфляції зменшився, тобто ВВП зросло у реальному вимірі.

Як бачимо, суттєве збільшення темпу зростання інфляції відбулося у 2014 р., це пояснюється тим, що у цьому році почалося ведення військових дій на Сході України, а тим самим це призвело до низки виникнення дисбалансованих макроекономічних показників. Динаміка макропоказників стала зовсім неконтрольованою: падіння гривні на світовому ринку спровокувало інфляцію у 24,9%. Внаслідок стрімкого зниження обсягів виробництва та втрати важливих промислових регіонів, 2015 рік видався для України ще важчим. За офіційною статистикою, від початку 2014 року до листопада інфляція в Україні склала 21%. У 2015р. інфляційні процеси стрімко прискорились. За підсумками квітня, інфляція досягла рекордного рівня – 60,9%. За підсумками 2016 року інфляція в Україні сповільнилася до 12,4%. Тобто ціни все рівно зростали, проте вже не такими шаленими темпами, як у 2015-му, коли все дорожчало майже в півтора рази. За 2014-2015 рр. рівень інфляції зростав майже у три рази швидше, ніж зростав ВВП. На основі проведеного аналізу можна казати наступне: якщо значна частина приросту ВВП припадає на зростання цін, структура економіки вважається незадовільною, резерви економічного зростання не використовуються повною мірою, темпи економічних реформ і перетворень відстають від нагальних потреб.

Розділ III. Механізм покращення динаміки ВВП України як основного показника макроекономічного розвитку країни.

Аналізуючи зв'язок між доходом та показниками, які не пов'язані з доходом в розвитку людини, більшість вчених дійшли до наступних висновків. Дослідники наголошують, що економіка зростання і її взаємозв'язок з науковими дослідженнями в галузі розвитку людства вимагає радикального переосмислення. Центральною тезою концепції розвитку людини є те, що гідний життєвий рівень – це щось значно більше, ніж гроші. Дослідників повинно хвилювати можливість людей щодо реалізації своїх життєвих планів; дохід важливий, але таким же важливим є доступ до освіти і здатність прожити довге і здорове життя, впливати на рішення, прийняті суспільством, і жити в соціумі, де поважають і цінують кожного. Широкий спектр доказів підтверджує точку зору, згідно з якою людей хвилює дещо більше, ніж дохід або споживання. Теоретичні та емпіричні моделі, які виходять з того, що люди прагнуть лише максимізувати споживання, явно недостатні для дослідження розвитку людини.

ВВП в основному вимірює ринкове виробництво, проте, водночас трактується як показник економічного добробуту населення. Поєднання ринкового виробництва і людського добробуту воедино веде за собою неправильне розуміння і подальші неправильні політичні рішення. Вимірювання антиблага як фактора збільшення ВВП та ігнорування проблем сталого розвитку. Для прикладу, затори на дорогах чи високий рівень злочинності можуть збільшити показник ВВП, тому що ведуть до зростання споживання і вироблення бензину і витрат на утримання в'язниць, тобто витрат державного сектору. Безсумнівно, зростання економіки в цих випадках негативно впливає на рівень добробуту населення.

Доцільно буде порівняти зростання доходів із показниками, які не пов'язані з доходом в розвитку людини. Такими показниками є Індекс

глобальної конкурентоспроможності та Індекс людського розвитку (далі, – ІЛР).

Індекс глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index) – глобальне дослідження і супроводжуючий його рейтинг країн світу за показником економічної конкурентоспроможності. Індекс розраховується за методикою Всесвітнього економічного форуму. Цей показник оцінює здатність економік забезпечувати вищу продуктивність бізнесу і, як наслідок, вищі темпи економічного зростання й економічного добробуту нації.

Дослідження проводиться з 2004 року і в даний час є найповнішим комплексом показників конкурентоспроможності в різних країнах світу. Експерти при складанні індексу враховують, на якій стадії економічного розвитку знаходиться країна – базового розвитку, керованої ефективності чи інноваційного розвитку, оскільки значення окремих чинників зростання конкурентоспроможності визначаються стартовими умовами, інституційними та структурними характеристиками країни. Враховуючи особливості вихідного стану країни, пропонується активізація тих сфер діяльності, які найкраще здатні підвищити її конкурентоспроможність. Наприклад, для країн, які конкурують на світовому ринку виключно на основі наявності природних ресурсів та низьковартісної робочої сили, актуальним є зосередження на покращенні позицій «базового розвитку» [19, С. 16-18].

Таблиця 4.1

Рейтинг окремих країн світу за GCI за 2016-2017 рр.

Позиція в рейтингу	Країна	Оцінка (від 1 до 7)
Топ-10 країн-лідерів		
1	Швейцарія	5,81
2	Сінгапур	5,72
3	США	5,70
4	Нідерланди	5,57

5	Німеччина	5,57
6	Швеція	5,53
7	Велика Британія	5,49
8	Японія	5,48
9	Гонконг	5,48
10	Фінляндія	5,44
...
84	Намібія	4,02
85	Україна	4,00
86	Греція	4,00
Топ-10 країн-аутсайдерів		
129	Конго	3,29
130	Венесуела	3,27
131	Ліберія	3,21
132	Леон	3,16
133	Мозамбік	3,13
134	Малаві	3,08
135	Бурунді	3,06
136	Чад	2,96

Складено автором на основі: [1].

У табл. 4.1 наведені дані щодо позицій окремих країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності у 2016-2017 рр. Як видно із даних табл. 1.3, традиційно, рейтинг очолили Швейцарія та Сінгапур. До десятки найконкурентоспроможніших країн, як і в попередньому році, увійшли США, Нідерланди, Німеччина, Швеція, Великобританія, Японія, Гонконг та Фінляндія, які з високими показниками національної конкурентоспроможності забезпечують вищий рівень добробуту своїх громадян. Україна ж посіла 85 місце серед 138 країн світу, втративши за рік шість позицій (у попередньому рейтингу займала 79 позицію). Індекс конкурентоспроможності України становить 4 за семибальною шкалою - це

найгірший результат за чотири роки (в останній раз така позначка була досягнута в рейтингу GCI 2011-2012 рр.). Регрес у формуванні міжнародної конкурентоспроможності України, перш за все, обумовлений відсутністю як комплексної, так і секторальної стратегій розвитку країни на довгостроковий період. Розробка довгострокової стратегії, з урахуванням сильних та слабких позицій у відповідності з Глобальним індексом конкурентоспроможності, дозволить сформулювати тактичні та стратегічні завдання для уряду України, сприятиме інвестиційній привабливості України та формуванню бренду країни. Сходинкою вище виявилися Намібія (84 місце), нижче - Греція (86 позиції). Найближчі географічні сусіди України зайняли в рейтингу такі місця: Росія - 43, Молдова - 100, Румунія - 62, Польща - 36. Білорусі в рейтингу немає.

Найнижчий рейтинг за Індексом глобальної конкурентоспроможності демонструють, зокрема, Конго, Венесуела, Ліберія, Леон, Мозамбік, Малаві, Бурунді, Чад, Мавританія, Ємен, що свідчить про недалекоглядність уряду цих країн і політичну безвихідь, які стримують зростання економічних показників. На думку фахівців, збільшення продуктивності праці та інвестиції приватного сектора могли б стати ключовими факторами для поліпшення конкурентних переваг під час посиленої невизначеності глобальних економічних перспектив.

Індекс глобальної конкурентоспроможності повинен використовуватися державами, що прагнуть до ліквідації перешкод на шляху економічного розвитку і конкурентоспроможності, в якості інструменту для аналізу проблемних моментів в їх економічній політиці і розробки стратегій з досягнення стійкого економічного зростання.

Індекс людського розвитку (Human Development Index) – інтегральний показник, який створили Мегнад Десаї та Амартія Сен для дослідження розвитку людського потенціалу країн. Індекс щорічно публікується Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй у щорічному звіті про розвиток людського потенціалу з 1990 року і більше 20 років

використовується як альтернативний показник суспільного прогресу на противагу економічним оцінкам.

Індекс людського розвитку – це сукупний показник рівня розвитку людини в країні, тому іноді його використовують як синонім таких понять як «якість життя» або «рівень життя». Індекс вимірює досягнення країни з точки зору стану здоров'я, отримання освіти та фактичного доходу її громадян.

Отже, для кількісного представлення трьох базових вимірів людського розвитку використовуються такі індикатори:

- показник довголіття: середня очікувана тривалість життя при народженні;
- показники освіченості: рівень грамотності (частка грамотних серед населення 15 років і старшого) та рівень охоплення навчанням (сукупна частка учнів серед населення відповідного віку);
- показник матеріального добробуту (скорегований реальний ВВП на одну особу).

Отже, як бачимо такі показники, як Індекс глобальної конкурентноспоможності та Індекс людського розвитку більш повніше відображають добробут та рівень життя населення, аніж Валовий внутрішній продукт. Тому, напевно, доцільно переглянути питання розширення спектру аналізу економічного добробуту на сьогодні та зайнятися ним на рівні міжнародних організацій, державних урядів, локальних ініціатив.

Висновки

Результати виконаного дослідження дозволяють зробити наступні висновки:

- 1) Валовий внутрішній продукт (GDP) – є одним із важливих макроекономічних показників системи національних рахунків, який являє собою вартість кінцевих товарів і послуг, що вироблені в межах території певної країни за певний період національними та іноземними ресурсами (резидентами і нерезидентами). Валовий внутрішній продукт, як уже зазначалося, обчислюють трьома методами: - як суму витрат покупців на придбання товарів і послуг (за витратками – метод кінцевого використання); - як суму грошових доходів, отриманих від виробництва продукції у цьому році (за доходами – розподільний метод); - як суму доданої вартості, створеної на всіх стадіях виробництва товарів і послуг (за галузями – виробничий метод).
- 2) У 1968 р. ООН створила Програму міжнародних зіставлень ВВП (далі - ПМЗ), з метою отримання інформації, що давала б можливість порівняти рівні розвитку й ефективності економік країн світу, оцінити їх зростання і рівень добробуту населення. В основу ПМЗ покладено розрахунок ВВП за методом кінцевого використання (тобто за категоріями витрат). Починаючи з 1980 р., зіставлення проводилися один раз на кілька років за регіональним принципом. Сьогодні результати міжнародних зіставлень використовуються міжнародними організаціями (ООН, ЄБС, МВФ, ОБСР, МБРР), органами держави і неурядовими організаціями країн світу, а також деякими науковцями для практичних і аналітичних робіт.
- 3) За період 2001-2016 рр. темп приросту ВВП уповільнився; це пояснюється тим, що в Україні продовжується процес перебудови, зараз еко номічна ситуація в країні є доволі складною. Через воєнний конфлікт з Росією збільшилась боргова залежність нашої держави та

зменшились власні фінансові ресурси, що підтвердили розрахунки структури та динаміки ВВП.

- 4) ВВП є найбільш широко використовуваний показник оцінки економічної діяльності і належить до основних показників СНР. Багато інших показників, міжнародні рейтинги будуються у відношенні до нього, у співставленні з ним, або ж виходячи з нього. Але ВВП не являється доцільним та реальним відображенням в першу чергу соціально-економічної ситуації в межах кожної країни, а за цим тягне за собою асиметричне бачення інших важливих показників. Такі показники, як Індекс глобальної конкурентноспоможності та Індекс людського розвитку більш повніше відображають добробут та рівень життя населення, аніж Валовий внутрішній продукт. Тому, напевно, доцільно переглянути питання розширення спектру аналізу економічного добробуту на сьогодні та зайнятися ним на рівні міжнародних організацій, державних урядів, локальних ініціатив.

Список використаної літератури

1. Аналітичні дані «World Economic Forum» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org>
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2005. – 851 с.
3. Башнянин Г.І. та ін. Політична економія: Підручник для вузів / Г.І. Башнянин, П.Ю. Лазур, В.С. Медведєв. – К.: Ніка-Центр, Ельга, 2000. – 442 с.
4. Валовий внутрішній продукт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://is.gd/2TShp3>
5. Веб-портал Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=147453>
6. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
7. Івашук Ю. П. Емерджентний інституційний порядок в економіці та його поведінкові підстави / Ю. П. Івашук // Економічна теорія – №3. – С. 69-81.
8. Курс лекцій з макроекономіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u193/makro_lekciyi.pdf
9. Лемішко, О. О. Статистичне оцінювання функціональної залежності темпу зростання ВВП і складових капіталу [Текст] / О. О. Лемішко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 12. – С. 377-389.
10. Макроекономіка: навч. посібник / за заг. ред. В. П. Решетило (2-е вид., доповнене); Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 224 с.
11. Мельник А. Ф. Макроекономіка та макроекономічна політика : навч. посіб. / за ред. А. Ф. Мельник, Т. Л. Желюк, О. В. Длугопольський. – К.: Знання, 2008. – 699 с.

12. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студ. вузів. У 2-х ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін. За ред С. Будаговської. – К.: Основи, 2000. – 567 с.
13. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>
14. Осауленко О. Моделювання динаміки та фактори державного регулювання валового внутрішнього продукту // Економіка України. – 2003. – № 6. – С. 10-16. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2001. – 267 с.
15. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотипне. – К.: Либідь, 2002. – 616 с.
16. Питання статистики. Журнал. / № 1, 2003 р., с. 75.
17. Список країн за ВВП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>